

къ севѣръ сътвѣръ . . . тѣко да испїшоу зѣконнї стѣни великои цркви охридскoi, прѣвои Туцтгани, въ нїемъ же и повыше прѣвѣспомѣноутто вѣ . на срѣбъскыи єзыкъ прѣведѣнъ выѣши . заню не имѣти глюшоу тыи книгы оу севѣръ сътвѣрнѣи цркви охридскoi, по єзыку срѣбъскомъ испїсанѣ, развѣ по грѣческомъ . . . Тѣмъ же и дѣль тѣковому повелѣнїю поноудившому мѣ въ сїе бѣгою и бѣгоугодное дѣло . . . (Отчетъ Моск. Публ. и Рум. музеевъ за 1876—1878 г., стр. 20—21).

4. — Кратово било богато рударско място за олово и сребро. Тамъ, презъ време на срѣбското владичество въ XIV в., имало рударско тѣржище, гдeto освенъ западни саксонски рудари били настанени и срѣбски специални власти. Тамъ имало и малка дубровнишка тѣрговска колония. При идването на турцитѣ, частъ отъ иноземнитѣ рудари останали на старата си работа. Къмъ това тѣрговско срѣбско влияние въ Кратово се прибавило презъ XVI в. и духовно, юрисдикцията на Печската патриаршия. Епископитѣ на Кюстендилската епархия, която обгръщала освенъ Кюстендилско, още Щипско и Кратовско, за да не се излагатъ на религиозни неприятности въ току-речи изцѣло турския тогава градъ Кюстендилъ, често прекарвали въ Кратово, подъ закрилата на влиятелни маденджии-рудари християни. Ето защо по онova време въ Кратово се чуватъ имената на единъ книжовникъ и на единъ владика, които се издаватъ за сърби, покрай други, които се казватъ бѣлгари. Повечето отъ епископитѣ на северомакедонскитѣ епархии, като подчинени на Печската патриаршия, били родомъ сърби. Вражда между бѣлгари и сърби, свили едни и други вратъ подъ турския яремъ, не е имало, толкова повече, че и печскитѣ патриарси признавали официално, че сѫ духовни наставници и надъ бѣлгарски земи. Срв. по-горе стр. 107.

За сърбинъ се обявява попъ Иванъ, който живѣе въ Кратово въ XVI в. и преписва книги по поржчка. Още младъ, той преписва въ 1526 г., въ място богохранило Кратово, единъ молитвеникъ за баща си (Стојановић, Записи, № 455). Въ 1558 г. и 1569 г. преписва две евангелия, сега въ Зографския монастиръ. Въ 1562 г. преписва пакъ евангелие въ Кратово, по поржката на Матея, ламбадарь на софийската црква Св. София. Това евангелие се съхранява